

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
імені МИХАЙЛА БОЙЧУКА
(КДАДПМД ім. М. Бойчука)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КДАДПМД
ім. М. Бойчука

Олена ОСАДЧА

ПОЛОЖЕННЯ

**про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у
Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

(нова редакція)

Ухвалено на засіданні вченої ради
КДАДПМД ім. М. Бойчука
«27» серпня 2025 р.,

Протокол № 01/25-26

Київ 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Правила прийому до аспірантури.....	4
3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.....	5
4. Права та обов'язки здобувачів.....	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук у Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 №502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 №44 (зі змінами).

1.2. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Академії здійснюється за очною (денною) та заочною формою здобуття освіти:

- підготовка здобувачів за очною (денною) формою здобуття освіти здійснюється виключно за рахунок видатків державного бюджету;
- підготовка здобувачів за заочною формою здобуття освіти здійснюється за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб (на умовах контракту).

1.3. Державне замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі.

1.4. Вартість навчання здобувачів за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб (на умовах контракту) визначаються Вченою радою Академії з урахуванням ліцензованого обсягу та можливостей забезпечення наукового керівництва та освітніх потреб здобувачів за відповідною освітньо-науковою програмою.

1.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку.

2. ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

2.1. Вступ до Академії з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) від 23.03.2016 №261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 №502) та Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та правил прийому до КДАДПМД ім. М. Бойчука, затверджених вченою радою, які діють протягом відповідного навчального року.

2.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра.

2.3. Прийом на навчання в Академії для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами:

- єдиного вступного іспиту та єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень, проведених Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства;
- вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається у Правилах прийому до Академії.

2.4. Особам, які вступають до Університету для підготовки в аспірантурі зі спеціальності, віднесеної до іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

2.5. Вступні випробування для підготовки в аспірантурі проводяться предметними комісіями, склад яких формується та затверджується у порядку, визначеному Академією.

2.6. За результатами проведення вступних випробувань до закладу для підготовки в аспірантурі приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому.

2.7. Наказ керівника закладу про зарахування до закладу для підготовки в аспірантурі, прийнятий на підставі рішення приймальної комісії, оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

3.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу керівника закладу про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

3.2. Освітньо-наукова програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.

- освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

- освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою закладу протягом двох місяців з дня зарахування особи до закладу для підготовки в аспірантурі.

3.3. Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі закладу, до якого зарахований аспірант (ад'юнкт), а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів.

3.4. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення закладом рішення про відрахування аспіранта.

3.5. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

3.6. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи. Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після

обговорення кафедрою, відділом, лабораторією затверджуються вченою радою закладу або вченою радою відповідного структурного підрозділу закладу протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією.

3.7. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3.8. Заклад в установленому ним порядку може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

3.9. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми із спеціальності здобувача, або в межах одного закладу:

1) на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням;

3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів (ад'юнктів) забороняється.

3.10. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

3.11. Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до кафедри яка виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація, електронній формі, наукові публікації в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників);

3.12. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу закладу.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу закладу не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою

освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

3.13. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.

3.14. Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

3.15. Особа, яка була відрахована із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до закладу повторно.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому закладі в межах ліцензованого обсягу.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

4.1. Здобувачі виконують обов'язки та користуються правами, що визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», а також можуть мати:

- вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у закладах, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного та змістовного наукового керівництва щодо власного дослідження від наукового консультанта (керівника /керівників);
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

– академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;

– академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства, у т. ч. за станом здоров'я (за наявності довідки або листка непрацездатності із зазначенням про необхідність тривалого лікування), за сімейними обставинами (при наявності документального підтвердження причин), у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

– трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

Для своєчасного оформлення академічної відпустки здобувачем подається: заява на ім'я ректора, погоджена науковим керівником, завідувачем кафедри, гарантом освітньо-наукової програми, деканом факультету, завідувачем аспірантури; документ (запрошення, лікарняний лист, свідоцтво про народження дитини тощо) на підтвердження причини для надання академічної відпустки або переривання навчання.

Максимальна тривалість академічної відпустки встановлюється до одного року. При необхідності тривалість академічної відпустки може бути подовжена ще на один рік за наявності вищезазначених документів. Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора із зазначенням підстави надання відпустки та її терміну. За весь період навчання здобувач може скористатися правом на академічну відпустку, як правило, один раз.

4.2. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

– дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (Кодексу корпоративної культури Академії та Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, аспірантами та здобувачами вищої освіти);

– виконувати індивідуальний навчальний план;

– виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри: проміжне (семестрове) звітування – у січні; підсумкове (річне) звітування – у травні-червні. Результати останнього, які є підставою для переведення здобувача на наступний рік навчання, схвалюються вченою радою Академії;

– підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії).

4.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: дотримання норм законодавства щодо права інтелектуальної власності;

посилання на джерела інформації в разі використання, ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації, у тому числі технології штучного інтелекту та автоматизовані інструменти обробки даних; самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); самостійне виконання поточних письмових робіт, дисертацій.

Порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: попередження; повторне проходження оцінювання (проміжного та підсумкового контролю); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-наукової програми; відрахування з Академії; відмова у наданні позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації; відмова у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного захисту дисертації; позбавлення ступеня доктора філософії у порядку, передбаченому законодавством.

Науково-педагогічні, наукові працівники Академії, які порушили академічну доброчесність, позбавляються можливості здійснювати наукове керівництво, а також викладати дисципліни навчального плану підготовки докторів філософії.

4.4. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.